

با قوربانیانی جینتوسايدی گەلیک نەکەینە قوربانی موزاییدە سیاسى

دلشاد

ماوهیەکە کاک سەلام عبدالله بەچەند نوسینیک بۆتیگەیاندنی ئەوانەی ئەيانەوی رووی تاوانکارانی جینتوسايدی ھەلەبجە سپى بکەنەوە چەند نوسینیکی بلاوكىدەوە، يەلام واديارە سەلەفتى ييركىدەوە ئەوانە رىگەيان پى نادات بۆتۆزىك گۇىبگىن و فىرى ھەلسەنگاندىنى روداو و كارەساتەكان بن.

لە دنیادا تاوانکارانی جینتوسايد ھەرددەم بىيانویەکى پوچيان ھەببۇو بۆ شەرعىيەتدان بە جینتوسايدىكىن، بەلام ھەرددەم مرۆفدىستان و ئازادىخوازان ھەمو بىيانوھەكانيان بە پوچ زانیوھ و هىچ بىيانویەك نىيە بۆ جینتوسايد كىرىن و قركرىدىنى گەلیک. ئەم بەریزانە بە ئاگا يان بى ئاگا، قىسەكانى فاشستە عەرەبەكان دوبارە ئەكەنەوە بۆ پەرە پۆشكەرنى جینتوسايدى گەلیک لە لاين رژىمى خوين رژىمى عيراقەوە.

رژىمى فاشستى عيراقىش لە پاش كيميابارانەكە ئەم جۆرە بىيانوھە ئەرگەي سىخورەكانىيەوە خستە نيو خەلکەوە بۆ پەرەپۆشكەرنى تاوانەكەي، بەلام تەنيا يەك كەسيشسى قەناعەت پى نەكرا.

ئىستا پاش 14 سال ئەم بەریزانە ئەيانەوی خەلک قەناعەت بىكەت كە رژىمى عيراق بىانووی ھەببۇو بۆ كيميابارانكىرىدىنى ھەلەبجە. پىم وايە هىچ كەسيك رىگە نادات كە جینتوسايدى گەلیک بکريتە قوربانى جياوانى و مزايدە سیاسى چەند كەس و گروپىك، كە بىانەوە مزايدە شەخسى و سیاسى خۆيان بە قوربانیانى جینتوسايدى گەلیکەوە بکەن، ھەر روداو و كارەساتىك كات و باسى خۆى ھەيە.

كيميابارانى ھەلەبجە بىيارىكى خىrai رژىمى فاسشى عيراق نەبۇو، بە بىانوی ئەوھە كە بەرەي كوردىستانى يان ئى.ن.ك لەگەل ئىران ئەو شارەيان گرت. بەلكو دەمەك بۇ ئەو رژىمە بىيارى قركرىدى ئەو گەلەي دابۇو. درنەترينىيان بىيارى سرىنەوەي شارى ھەلەبجەي دابۇو، كە بەچەند قۇناغىك جىبەجى كرد لە سالانى حەفتاكان رژىم بۆردومانى خەستى ھەلەبجەي كرد، بەلام بە تەواوى بۆى ويران نەكرا و ئەو دەمە چەكى كيمياوى نەبۇو.

لە سەرەتاي ھەشتاكان رژىم چەند گەرەكىكى ئەو شارەي روخاند و ويرانكىد، بە نياز بۇو ھەنگاۋ گەرەكەكانى ترىيش وویران بىكەت،

دوا قۇناغىش كيميابارانى 1988 بۇو.

پاشان : كيميابارانى كىرىنى گوندەكانى سەيسوينان و ناوجەي قەرەداغ، بىانووھەكانى چى بۇون؟
كيميابارانى گوندەكانى ناوجەي بادىنان، بىانووھەكانى چى بۇون؟

ھيوادارم جياوانى شەخسى و سیاسى وامان لى ئەكەت كە ليكىدانەوە كانمان بە روو سپىكىدەوە تاوانکارانى جینتوسايد تەواو بىت.

2002/3/27